HØRING – ETABLERING AV NASJONALT ELDRE-, PASIENT- OG BRUKEROMBUD

LUPE er en landsomfattende organisasjon for utviklingshemmede og deres pårørende, der vi arbeider for å styrke rettsikkerhet, levekår, oppvekst og utdanning m.m. for vår gruppe.

Vi viser til høringsbrev og høringsnotat av 02.10.18 samt til tilleggsnotat hvor det foreslås lovendringer knyttet til pasient- og brukerombudsordningen.

I tilleggsnotatet foreslår nå regjeringen å opprette et eget statlig eldreombud, noe vi stiller oss positive til.

Vi stiller oss også svært positive til at Pasient- og Brukerombudet nå skal få et nytt ansvarsområde innen lov om tannhelsetjenesten. Dette har vært et område som har blitt uteglemt gjennom mange år og pasientene har ikke hatt noen som kunne bistått dem i klageprosesser i forhold til tannhelsetjenesten.

Regjeringen ønsker å løfte pasient- og brukerrettighetsordningen. Som det sies: "Både når det gjelder innhold og omfang".

LUPE foreslår med dette at det i tillegg til eldreombud opprettes et eget **Statlig bruker- og pårørendeombud.**
Grunnen til dette er at Pasient- og Brukerombudet, i dag, kun dekker Helse- og Omsorgstjenesteloven og Spesialisthelsetjenesteloven. Funksjonshemmede og deres pårørende er omfattet av mange flere lover og vil ha behov for «en dør» for å kunne få bistand i forhold til alt av lovverk man kommer bort i gjennom et helt liv. Funksjonshemmede har ikke i dag ikke noen som kan se på det helhetlige tjenestetilbudet inkl. skole og opplæring, helsetjenester på forskjellige tjenestenivå, hjelpemidler, bolig m.m. Det er derfor viktig å få på plass et ombud som evner å kunne hjelpe og bistå i de forskjellige livsfaser man måtte stå oppe og de problemstillinger som kan komme. LUPE har tidligere foreslått et ombud for utviklingshemmede, men vi innser at det er mye bedre å få et ombud som kan bistå på mange områder.

I følge BUFDIR er det i dag ca. 605.000 personer mellom 16 og 66 år som har en eller annen form for funksjonshemming, i tillegg er det mange barn som man ikke har noe nøyaktig tall på. Det antas imidlertid at antallet er høyere enn antall mennesker over 75 år. Derfor trenger Norge et **Statlig bruker- og pårørendeombud.**

Mange mennesker blir født med en funksjonsnedsettelse og lever med dette hele livet. Samfunnet klarer imidlertid ikke å sørge for å legge forholdene til rette for at livet blir på lik linje med landets øvrige innbyggere. Det understrekes av LUPE at dette er friske mennesker, men med store samfunnsmessige utfordringer.

Årsak til funksjonsnedsettelsen kan være mange. Vi kan nevne nedsatt kognitiv funksjon, kromosomavvik, feilstillinger eller mangel av kroppsdeler/funksjoner, avvik i syn- og hørsel, allergi, hjerte- og lungeproblemer osv.

Muligheter i livet begrenses på grunn av at samfunnet ikke legger til rette for at disse "brukere" av samfunnet kan benytte ale nødvendige tilbud. Det er i tillegg et stort gap mellom individenes forutsetninger og samfunnets forståelse. I lovverk og forskrifter er hensynet til mennesker med funksjonsnedsettelser, som er brukere av alle samfunnets tjenester, ikke hensyntatt. Dette må endres-

Pårørende til barn- og unge med funksjonsnedsettelser har store og viktige oppgaver med hensyn til kontakt mellom politikere, byråkrater, organisasjoner ----------(videre).. Staten og samfunnet har i form av lover og forskrifter tatt lite hensyn til denne gruppen mennesker. Her kan et statlig **Bruker- og pårørendeombud** legge til rette for lovverk og forskrifter som ivaretar pårørendes rettigheter. Resultat vil sannsynligvis være at stat og kommune kan spare store summer.

I fremtidens teknologiske samfunn (bioteknologi og velferdsteknologi) er det viktig å ha et statlig bruker- og pårørendeombud. Abortdebatt og førjulstidens debatt om dårlige implantater har vist hvor viktig opprettelse av et eget bruker- og pårørendeombud er. Anbudsutsetting av helse- og sosialtjenester, som ikke tjener til brukernes beste, er også en god grunn for vårt forslag.

Hvis regjeringen ønsker å løfte pasient- og brukerettighetsordningens innhold og omfang kan ikke vi i LUPE se annen løsning enn at det opprettes et eget

BRUKER- OG PÅRØRENDEOMBUD

Harald M Kvame Hansen
Harald M Kvame Hansen
Forbundsleder